

ikke finde Sted uden ganske særlige Grunde, og navnlig bør en Deling af Mellemskolens højere Klasser, Realklassen og Gymnasiets Klasser, ikke foretages eller oprettholdes af Hensyn til Elever, der først indmeldes til Optagelse i de nævnte Klasser, uden at Ministeriet dertil for hvert enkelt Tilfælde giver sit Samtykke. Det gælder altsaa for de højere Klasser.

Endelig er der Begyndelsen, 1ste Mellemskoleklasse. Bestemmelsen om en Deling af denne er vedblivende lagt i Rektors Haand. Men i Anordningen bestemmes der, at naar Antallet af indmeldte Elever er naaet op til 30, skal Rektor lade Optagelsen af flere Elever være afhængig af, om der indmeldes saa mange, at en Deling af Klassen maa betragtes som forsvarlig saavel af pædagogiske som af økonomiske Grunde. Modtagelsen af Anmeldelser udover 30 vil saaledes foreløbig være betingelsesvis. Indmeldes der f. Eks. 36 til 1ste Mellemskoleklasse, kan og bør der ikke paakræves Oprettelse af en Parallelklasse. Først hvis Antallet bliver saa stort, at Rektor paa sit Ansvar finder en Deling af Klassen økonomisk og pædagogisk forsvarlig, vil dette finde Sted, og Indmeldelsen af et overskydende Antal Elever vil altsaa først da blive effektiv.

Jeg finder nu, at der i og for sig kan være noget vist ubehageligt i, at Indmeldelse og bestaaet Optagelsesprøve ikke give ubetinget Adgang til Optagelse paa en af vore Statsskoler, men at saaledes Tilfældigheder — nemlig hvor faa eller mange Elever flere der indmeldes — maa spille med ind heri. Men Skolernes økonomiske Grundlag vilde blive alt for flydende og alt for meget undergivet Tilfældigheder, om det var Tallet af de i et Aar indmeldte Elever, der alene skulde fastsætte Tallet paa Klasser og dermed paa Lærere osv. ved den enkelte Skole, ikke at tale om, at man mulig af denne Grund skulde tvinges til Byggearbejder og Udvidelser ved Skolen. Heri har jeg altsaa paa Forhaand været fuldt enig med det ærede Udvalg.

En Vanskelighed viser sig naturligvis ved Optagelsen i den laveste Klasse, altsaa 1ste Mellemskoleklasse. Har der her indmeldt sig over 30, men ikke saa mange, at en Klassedeling er pædagogisk og økonomisk forsvarlig, staar man her overfor Spørgsmaalet om, hvilke af de indmeldte, af Aspiranterne der skal optages, og hvilke ikke. Dette kan ikke afgøres efter Udvalget af Optagelsesprøven, thi ved denne

maa der ikke og bør der ikke gives Specialkarakterer. Alle, som have bestaaet Optagelsesprøven, staa altsaa lige. Her gælder det kun om bestaaet eller ikke bestaaet. Og om anderledes var, om saa ogsaa denne Prøves Udfald var betegnet ved saa og saa mange Points, synes det mig dog, at det vilde være urimeligt at lade Opnaaelsen af et Point mere eller mindre være afgørende maaske for Barnets fremtidige Livsbane. Man kan og bør ikke lade Aspiranternes Rækkefølge med Hensyn til opnaaet Eksamenskarakter være det afgørende for, om den enkelte skal høre til de 30, som der er Plads til i Klassen, altsaa skal optages eller ikke. Det vilde naturligvis ogsaa være urimeligt simpelthen at lade den Rækkefølge, i hvilken de ere indmeldte, være det afgørende, saaledes at man erklærer, at de Aspiranter, der ere komne først til Mølle, skulle have først malet. Man kommer altsaa, naar en Skole har faaet flere Indmeldelser til første Mellemskoleklasse, end der kan optages, til at staa overfor et Valg, et Valg, der maa tages delvis efter et Skøn. Her har Ministeriet forment, at det vilde staa friere, at det vilde kunne følge mere almengyldige Hensyn end den enkelte Rektor. Der kunde i en Provinsby gøre sig visse Hensyn gældende, Hensyn til de paagældende Forældre, maaske Hensyn til en der i Byen bestaaende Forberedelsesskole o. desl., Hensyn, som det maaske kunde have sine Vanskeligheder eller mulig en vis Ubehagelighed for Rektor helt at skulle sætte sig ud over. Afgørelsen har derfor Ministeriet taget i sin Haand, naturligvis saaledes, at Rektor har Lejlighed til en motiveret Indstilling. I et senere Cirkulære, af 20. Juni 1907, anordnes dette, og om den nærmere Ordning heraf bestemmes: „Umiddelbart efter Optagelsesprøvens Tilendebringelse vil derfor Rektor have til Ministeriet at indsende en Fortegnelse over dem, der have bestaaet Optagelsesprøven, ledsaget af til Ministeriet stillede Andragender fra de paagældendes Forældre eller Værger om Optagelsen, hvilke Andragender kunne være ledsagede blandt andet af Vidnesbyrd fra den tidligere Skole, angaaende vedkommendes Flid og Opførsel og af Oplysninger om Forældrenes Formuesforhold“.

Det er altsaa de Forholdsregler, der ere tagne for at forhindre, hvad der økonomisk set vil være umuligt: at Skolerne maa stige i Antal af Lærere, Klasseværelser o. s. v.